

Grozījumi:

26.05.2005. likums / LV, 92 (3250), 10.06.2005. / Stājas spēkā 24.06.2005.
26.10.2006. likums / LV, 180 (3548), 09.11.2006. / Stājas spēkā 23.11.2006.
05.06.2008. likums / LV, 96 (3880), 20.06.2008. / Stājas spēkā 04.07.2008.
03.06.2010. likums / LV, 99 (4291), 22.06.2010. / Stājas spēkā 06.07.2010.
19.05.2011. likums / LV, 88 (4486), 07.06.2011. / Stājas spēkā 01.07.2011.
12.09.2013. likums / LV, 187 (4993), 25.09.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
12.06.2014. likums / LV, 123 (5183), 27.06.2014. / Stājas spēkā 01.01.2015.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Muitas likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir noteikt Latvijas nacionālās kompetences jautājumus muitas lietās.

2.pants. Latvijas Republikas muitas teritorija

Latvijas Republikas muitas teritorija ir visa Latvijas Republikas teritorija, ko veido sauszeme, teritoriālie un iekšējie ūdeņi, gaisa telpa, kā arī mākslīgo salu un būvju teritorijas.

3.pants. Muitas lietas

Muitas lietas ietver kārtību, kādā preces pārvieto pāri valsts robežai, to aplikšanu ar ievadmuitas nodokli un izvedmuitas nodokli (turpmāk — muitas nodoklis) un citiem normatīvajos aktos paredzētajiem maksājumiem, kurus administrē Valsts ieņēmumu dienests, muižošanu, muitas kontroli, kā arī citus līdzekļus un darbības, ar kuru palīdzību tiek īstenota muitas politika.

4.pants. Muitas lietu vadība

(1) Valsts ieņēmumu dienests administrē muitas lietas Eiropas Savienības normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā.

(2) Latvijas nacionālajā kompetencē ietilpstošos ar muitas lietām saistītos jautājumus Valsts ieņēmumu dienests administrē likumā "Par nodokļiem un nodevām" un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(3) Ministru kabinets nosaka muitošanas un muitas kontroles kārtību, kā arī kārtību, kādā preces tiek atbrīvotas no muitas nodokļa atbilstoši Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem.

(4) Ministru kabinets nosaka valsts nodevas likmes par muitas iestāžu pakalpojumiem un šīs nodevas samaksas kārtību.

(5) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā iesniedzami iesniegumi par muitas nodokļa atcelšanu un kvotu piemērošanu, kā arī kārtību, kādā sagatavojami noraidījumi attiecībā uz citu dalībvalstu iesniegtajiem iesniegumiem par muitas nodokļa atcelšanu un kvotu piemērošanu.

(5¹) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā izsniedz, atsaka izsniegt, aptur vai anulē muitošanas darbību veikšanas atļaujas, un šo atļauju izsniegšanas prasības.

(5²) Ministru kabinets nosaka akcīzes preču apvienotā Kopienas tarifa (*TARIC*) nacionālos kodus un to piemērošanas kārtību.

(6) Valsts ieņēmumu dienests nosaka muitošanas metodiku un publicē to savā mājaslapā internetā.

(26.05.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.06.2008. un 19.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2011.)

5.pants. Muitas iestāžu emblēma

Valsts ieņēmumu dienesta muitas iestāžu (turpmāk — muitas iestāde) emblēmu veido divi dzeltenī dzeltenī krustoti Merkura zīžļi, virs kuriem ir mazais valsts ģerbonis. Emblēmu lieto uz muitas iestāžu amatpersonu formas tērpa.

(12.06.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2015.)

6.pants. Muitas amatpersonas svinīgais solījums

(1) Stājoties muitas dienestā, amatpersonas sola uzticību Latvijas Republikai.

(2) Solījuma teksts: "Stājoties Latvijas Republikas muitas dienestā, apzinot savu atbildību Latvijas Republikas likumu priekšā, apsolos nelokāmi sargāt Latvijas valsts suverenitāti un aizstāvēt tās likumīgās intereses, pēc labākās sirdsapziņas veikt savus dienesta pienākumus un pakļauties muitas darba disciplīnai."

(3) Solījuma ceremonijas kārtību nosaka Valsts ieņēmumu dienesta instrukcija.

7.pants. Muitas amatpersonu likumīgie rīkojumi un prasības

(1) Atbilstoši šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei muitas amatpersonu pieņemtie lēmumi, dotie rīkojumi vai izvirzītās prasības ir jāizpilda visām muitas kontrolei pakļautajām personām.

(2) Muitas amatpersonas goda aizskaršana, pret to vērsti draudi vai vardarbība, tās dzīvības vai veselības apdraudējums dienesta pildīšanas laikā, kā arī rīcība, kas kavē pildīt dienesta pienākumus, ir sodāma normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā.

(3) Policijas, Valsts robežsardzes, Zemessardzes un citu valsts pārvaldes iestāžu amatpersonas atbilstoši savai kompetencei sniedz muitas amatpersonām nepieciešamo palīdzību.

8.pants. Muitošana pēc citu valsts pārvaldes iestāžu kontroles

Normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos pāri muitas robežai pārvietojamo preču muitošanu var pabeigt tikai pēc to obligātās veterinārās, fitosanitārās un citas normatīvajos aktos paredzētās kontroles.

9.pants. Muitas kontroles pasākumi

(1) Persona muitas uzraudzībā esošās preces uzrāda muitas kontroles punktos un citās muitas iestāžu

izsniegtajās atļaujās norādītajās vietās. Muitas kontroles punktus, to adresi un darba laiku Valsts ieņēmumu dienests publicē savā mājaslapā internetā.

(2) Muitas iestādes veic muitas uzraudzībā esošo preču kontroli šā panta pirmajā daļā minētajās preču uzrādīšanas vietās, muitas noliktavu teritorijās, preču pagaidu uzglabāšanas vietās, brīvajās zonās un brīvajās noliktavās, robežkontroles punktos, kā arī muitas uzraudzībā esošo preču uzglabāšanas un pārstrādāšanas vietās.

(3) Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektors pilnvaro muitas amatpersonas veikt muitas kontroli visā Latvijas Republikas teritorijā. Šādi pilnvarotām muitas amatpersonām ir tiesības muitas kontroles veikšanai Latvijas Republikas teritorijā apturēt transportlīdzekļus.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.07.2010.)

10.pants. Valsts ieņēmumu dienesta sadarbība ar Valsts robežsardzi

Valsts ieņēmumu dienests, noslēdzot attiecīgu līgumu, atsevišķu muitas iestāžu funkciju veikšanu var deleģēt Valsts robežsardzei.

11.pants. Muitas nodrošinājumi

(1) Precēm, komerciālajiem transportlīdzekļiem, telpām un citām vietām, kurās atrodas preces, kas pakļautas muitas kontrolei, muitas iestādes var uzlikt plombas un citus muitas nodrošinājumus.

(2) Muitas nodrošinājumus drīkst noņemt, mainīt vai iznīcināt tikai muitas iestādes vai ar to atļauju.

(3) (Izslēgta ar 26.05.2005. likumu.)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.05.2005. un 26.10.2006. likumu, kas stājas spēkā 23.11.2006.)

12.pants. Galvojums muitas parāda samaksai

(1) Muitas parāda galvojumu muitas iestādes pieprasa gadījumos, kad rodas muitas parāds, un var pieprasīt gadījumos, kad var rasties muitas parāds.

(2) (Izslēgta ar 19.05.2011. likumu)

(3) Ministru kabinets nosaka:

1) muitas parāda galvojuma iesniegšanas, pieņemšanas, piemērošanas un apmēra noteikšanas kārtību;

2) prasības deklarētāja atbrīvošanai no muitas parāda galvojuma iesniegšanas;

3) kārtību, kādā iegūstams galvotāja statuss Eiropas Savienības normatīvo aktu muitas lietās izpratnē, un galvotāja tiesības un pienākumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.05.2005., 03.06.2010. un 19.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2011.)

12.¹ pants. Tiesības sniegt tiešās pārstāvības pakalpojumus

(Izslēgts ar 05.06.2008. likumu, kas stājas spēkā 04.07.2008.)

12.² pants. Komercdarbība muitas kontroles punktos

(1) Vietu (telpu) komercdarbības veikšanai valsts nekustamajā īpašumā muitas kontroles punkta teritorijā var iznomāt komersantam, kura sniegtie pakalpojumi ir saistīti ar pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu personām, kuras uzturas muitas kontroles punkta teritorijā, un to iznomāšana nav pretrunā ar Valsts ieņēmumu dienesta uzdevumiem muitas politikas īstenošanā.

(2) Vietu (telpu) valsts nekustamajā īpašumā muitas kontroles punkta teritorijā iznomā muitas brokeru, apdrošināšanas, finanšu un elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai.

(3) Tikai tad, ja attiecīgajā muitas kontroles punktā tiek nodrošināti nepieciešamie muitas brokeru, apdrošināšanas, finanšu un elektronisko sakaru pakalpojumi, vietu (telpu) komercdarbības veikšanai valsts nekustamajā īpašumā muitas kontroles punkta teritorijā var iznomāt citiem komercdarbības veidiem.

(4) Kārtību, kādā tiek iznomāta vieta (telpa) komercdarbības veikšanai valsts nekustamajā īpašumā muitas kontroles punkta teritorijā, kā arī nomas līgumu tipveida nosacījumus reglamentē Ministru kabinets.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.07.2010.)

II nodaļa Muitas kontroles zonas

(Nodaļa izslēgta ar 03.06.2010. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2010.)

III nodaļa Personas apskate

15.pants. Personas apskate kā muitas kontroles izņēmuma forma

(1) Personas apskati kā muitas kontroles izņēmuma formu var izdarīt saskaņā ar muitas iestādes vadītāja vai viņa pilnvarotas amatpersonas rakstveida lēmumu, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka persona slēpj pie sevis preces, kuru pārvietošana pāri valsts robežai ir aizliegta vai kuras tiek ievestas komerciāliem nolūkiem.

(2) Personas apskati var izdarīt tam pilnvarota ar apskatāmo personu viena dzimuma muitas amatpersona divu tā paša dzimuma pieaicināto personu (kas nav muitas amatpersonas) klātbūtnē. Apskate izdarāma izolētā telpā, kas atbilst sanitārajām un higiēniskajām prasībām. Personas ķermeņa izmeklēšanu var izdarīt tikai ārstniecības persona.

16.pants. Lēmums par personas apskati

(1) Pamatojoties uz muitas amatpersonas dienesta ziņojumu par personas apskates nepieciešamību, rakstveida lēmumu par personas apskati pieņem muitas iestādes vadītājs vai viņa pilnvarota amatpersona. Lēmumā par personas apskati norāda tās amatpersonas vārdu, uzvārdu un amata nosaukumu, kura ir pilnvarota izdarīt personas apskati.

(2) Lēmumu par personas apskati var noformēt kā rezolūciju, norādot tās amatpersonas vārdu, uzvārdu un amata nosaukumu, kura ir pilnvarota izdarīt personas apskati.

(3) (Izslēgta ar 19.05.2011. likumu)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2011.)

17.pants. Personas apskates izdarīšanas kārtība

(1) Pirms personas apskates muitas amatpersona:

- 1) iepazīstina personu ar lēmumu par personas apskati;
- 2) iepazīstina personu ar tās tiesībām un pienākumiem, kas saistīti ar personas apskati;
- 3) piedāvā personai labprātīgi uzrādīt paslēptās preces.

(2) Nepilngadīgas personas apskatei jānotiek tās likumiskā pārstāvja klātbūtnē vai citas personas klātbūtnē, kuras pavadībā nepilngadīgā persona šķērso muitas robežu.

18.pants. Personas apskates protokols

(1) Par katru personas apskati neatkarīgi no tās rezultātiem sastāda personas apskates protokolu divos eksemplāros. Viens apskates protokola eksemplārs paliek muitas iestādē, bet otru nodod personai, kura tika pakļauta

apskatei.

(2) Personas apskates protokolā ieraksta visas personas apskates veicēja darbības tādā secībā un veidā, kādā tās veiktas, kā arī personas apskatē noskaidroto. Personas apskates protokolā norāda visus personas apskatē izņemtos priekšmetus, minot to nosaukumu un daudzumu (skaitu vai svaru).

(3) Personas apskates protokolu paraksta:

- 1) muitas amatpersona, kas izdarījusi personas apskati;
- 2) personas apskatei pakļautā persona;
- 3) personas apskatei pieaicinātās personas;
- 4) ārstniecības persona (ja notikusi personas ķermeņa apskate);
- 5) nepilngadīgās personas likumiskais pārstāvis vai cita persona, kuras pavadībā nepilngadīgā persona šķērso muitas robežu (ja personas apskatei pakļauta nepilngadīga persona).

(4) Ja personas apskatei pakļautā persona atsakās parakstīt personas apskates protokolu, muitas amatpersona, kas izdarījusi attiecīgās personas apskati, atzīmē to personas apskates protokolā.

(5) Personas apskatei pakļautajai personai ir tiesības ierakstīt personas apskates protokolā piezīmes un sūdzības par apskates gaitu.

(6) Personas apskates protokolam pievieno tās muitas amatpersonas dienesta ziņojumu, kura sniegusi pamatojumu personas apskates izdarīšanai, un lēmuma par personas apskati kopiju.

(7) Muitas iestādes uzskaita un reģistrē personas apskates protokolus Valsts ieņēmumu dienesta noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010. un 19.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2011.)

IV nodaļa

Atteikšanās no precēm par labu valstij

19.pants. Atteikšanās no precēm par labu valstij piemērošana

(1) Atteikšanos no precēm par labu valstij piemēro saskaņā ar muitas iestādes lēmumu, kas pieņemts, pamatojoties uz personas rakstveida iesniegumu.

(2) Preces, kurām piemērota atteikšanās no precēm par labu valstij, muito tajā muitas iestādē, kuras kontrolē atrodas minētās preces.

(3) (Izslēgta ar 03.06.2010. likumu)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2010.)

20.pants. Iesniegums par atteikšanos no precēm par labu valstij

Iesniegumā par atteikšanos no precēm par labu valstij norāda šādu informāciju:

- 1) fiziskajai personai — preču īpašnieka vārdu, uzvārdu un personas kodu vai juridiskajai personai — nosaukumu, reģistrācijas numuru un adresi;
- 2) fiziskajai personai — preču saņēmēja vārdu, uzvārdu un personas kodu vai juridiskajai personai — nosaukumu, reģistrācijas numuru un adresi;
- 3) preču veidu un daudzumu;

4) preču pārvadātāja nosaukumu, adresi un tālruna numuru.

21.pants. Iesniegumam par atteikšanos no precēm par labu valstij pievienojamie dokumenti

Lai piemērotu atteikšanos no precēm par labu valstij, papildus personas iesniegumam muitas iestādei iesniedzami šādi dokumenti:

1) vides aizsardzības institūciju vai citu iestāžu atļaujas, kas apliecina, ka veikta veterinārā, fitosanitārā un cita veida kontrole (attiecībā uz precēm, kurām šāda kontrole vai atļauja ir nepieciešama) un ka preces atbilst obligātajām nekaitīguma un drošuma prasībām;

2) preču pavaddokumenti.

22.pants. Izdevumi, kas saistīti ar atteikšanās no precēm par labu valstij piemērošanu

(1) Izdevumus, kas radušies pārvadātājam, muitas noliktavas turētājam vai citām personām, rīkojoties ar precēm, kurām piemērota atteikšanās no precēm par labu valstij, neatlīdzina.

(2) Persona, kura atsakās no precēm par labu valstij, par saviem līdzekļiem nogādā attiecīgās preces muitas iestādes norādītajā vietā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2010.)

V nodaļa

Nepreferenciālas preču izcelsmes sertifikāti

(Nodaļas nosaukums 26.10.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.11.2006.)

23.pants. Nepreferenciālas preču izcelsmes sertifikātu izsniedzēj institūcijas

Nepreferenciālas preču izcelsmes sertifikātus izsniedz Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera un citas likumos noteiktās institūcijas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.10.2006. likumu, kas stājas spēkā 23.11.2006.)

24.pants. Nepreferenciālas preču izcelsmes sertifikātu izsniegšana ieveštām precēm

Nepreferenciālas preču izcelsmes sertifikātus precēm, kuru izcelsmes valsts nav Eiropas Savienības dalībvalsts, izsniedz, ja preču izcelsme tiek apstiprināta ar attiecīgās valsts kompetentas institūcijas izsniegtu izcelsmes sertifikātu vai ar citiem starptautiskajā praksē izmantotiem dokumentiem, kurus akceptē attiecīgā šā likuma 23.pantā minētā sertifikātu izsniedzēj institūcija.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.10.2006. likumu, kas stājas spēkā 23.11.2006.)

25.pants. Nepreferenciālas preču izcelsmes sertifikātu kontrole un izsniegšanas kārtība

(1) Nepreferenciālas preču izcelsmes sertifikātu izsniegšanu kontrolē Valsts ieņēmumu dienests.

(2) Nepreferenciālas preču izcelsmes sertifikātu izsniegšanas un izsniegto sertifikātu pārbaudes kārtību nosaka Ministru kabinets.

(26.10.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.11.2006.)

VI nodaļa

Muitas brokeri

26.pants. Muitas brokera statuss

Muitas brokeris ir persona, kurai ir tiesības uz līguma pamata pārstāvēt muitas iestādēs pāri muitas robežai pārvietojamo preču valdītāju vai viņa pilnvarotu personu. Muitas brokeris nodrošina visas paredzētās muižošanas darbības un veic normatīvajos aktos noteiktos nodokļu maksājumus.

27.pants. Atļauja muitas brokera darbībai

(1) Lai iegūtu muitas brokera statusu, nepieciešams saņemt Valsts ieņēmumu dienesta atļauju muitas brokera darbībai (turpmāk — atļauja).

(2) Valsts ieņēmumu dienests izsniedz atļauju, ja:

- 1) persona ir saņēmusi vienoto Eiropas Savienības komersanta reģistrācijas un identifikācijas numuru (turpmāk — *EORI* numurs);
- 2) persona ir saņēmusi muižošanas speciālista kvalifikācijas sertifikātu (turpmāk — muižošanas speciālists) un tas ir spēkā vai persona ir noslēgusi darba līgumu ar muižošanas speciālistu;
- 3) komercsabiedrības dibinātāji, amatpersonas ar tiesībām pārstāvēt komercsabiedrību un muižošanas speciālisti nav krimināli sodīti par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu tautsaimniecībā vai valsts institūciju dienestā;
- 4) komercsabiedrība, komercsabiedrības dibinātāji, amatpersonas ar tiesībām pārstāvēt komercsabiedrību un muižošanas speciālisti gada laikā nav atkārtoti sodīti par administratīviem pārkāpumiem muitas jomā, kas saistīti ar nodokļu apmēra samazināšanu;
- 5) persona līdz šā panta trešajā daļā minētā iesnieguma iesniegšanai ir veikusi normatīvajos aktos noteiktos obligātos maksājumus un tai nav parādu valsts budžetā vai pašvaldības budžetā vai attiecīgo maksājumu samaksas termiņš ir pagarināts, atlikts vai sadalīts normatīvajos aktos par nodokļiem un nodevām noteiktajā kārtībā un persona pilda šo parādu saistības.

(3) Lai saņemtu atļauju, persona Valsts ieņēmumu dienestam iesniedz iesniegumu. Iesniegumā norāda šādas ziņas:

- 1) iesnieguma iesniedzēja *EORI* numuru;
- 2) iesnieguma iesniedzēja korespondences saņemšanas adresi, ja tā nav juridiskā adrese vai deklarētās dzīvesvietas adrese, un elektroniskā pasta adresi;
- 3) informāciju par katru muižošanas speciālistu (vārds, uzvārds un personas kods);
- 4) katra muižošanas speciālista kvalifikācijas sertifikāta izsniegšanas datumu un numuru, derīguma termiņu un sertifikāta izsniedzēju (mācību iestādi).

(4) Ja iesnieguma iesniedzējs nodarbina muižošanas speciālistus, iesniegumam pievieno attiecīgo darba līgumu kopijas. Valsts ieņēmumu dienests ir tiesīgs pieprasīt, lai tiek uzrādīti attiecīgo darba līgumu oriģināli.

(5) Valsts ieņēmumu dienests izsniedz atļauju, ja ir izpildīti šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minētie nosacījumi.

(6) Atļaujā norāda:

- 1) atļaujas numuru;
- 2) atļaujas turētāja nosaukumu vai vārdu un uzvārdu;
- 3) atļaujas turētāja *EORI* numuru;
- 4) atļaujas turētāja juridisko adresi vai deklarētās dzīvesvietas adresi;
- 5) atļaujas turētāja elektroniskā pasta adresi;

6) katra muitošanas speciālista vārdu, uzvārdu un personas kodu;

7) atļaujas izsniegšanas datumu;

8) atļaujas grozījumu izdarīšanas datumu.

(7) Par izmaiņām šā panta trešās daļas 2., 3. un 4.punktā minētajās ziņās atļaujas turētājs piecu darbdienu laikā no izmaiņu rašanās dienas rakstveidā informē Valsts ieņēmumu dienestu, kā arī iesniedz tam šā panta ceturtajā daļā minētos dokumentus. Valsts ieņēmumu dienests pēc minētās informācijas saņemšanas, ja nepieciešams, izdara atļaujā attiecīgus grozījumus.

(8) Ja nav izpildīti šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minētie nosacījumi, Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atteikumu izsniegt atļauju.

(9) Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atļaujas anulēšanu, ja:

1) atļaujas turētājs ir iesniedzis iesniegumu atļaujas anulēšanai;

2) atļaujas turētājs neatbilst šā panta otrajā, trešajā vai ceturtajā daļā minētajiem nosacījumiem;

3) atļauja ir izsniegta, pamatojoties uz nepilnīgām vai nepatiesām ziņām, kurām ir būtiska nozīme, pieņemot lēmumu par atļaujas izsniegšanu;

4) atļaujas turētājs neievēro šā panta septītajā daļā minētos nosacījumus un normatīvajos aktos muitas jomā noteikto kārtību;

5) atļaujas turētājs tiek pasludināts par maksātnespējīgu.

(10) Ziņas par anulētās atļaujas turētāju izslēdz no muitas brokeru reģistra, kas publicēts Valsts ieņēmumu dienesta mājaslapā internetā.

(19.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2011.)

28.pants. Muitošanas speciālista kvalifikācijas sertifikāts

Muitošanas speciālista kvalifikācijas sertifikātu pēc kvalifikācijas kursu pabeigšanas izsniedz uz trim gadiem. Kursu programmu, saskaņojot ar Valsts ieņēmumu dienestu, izstrādā un īsteno augstskola, kurai ir akreditēta profesionālās augstākās izglītības studiju programma muitas eksperta kvalifikācijas ieguvei.

(26.05.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.06.2005.)

29.pants. Muitas brokera tiesības

(1) Muitas brokerim ir šādas tiesības:

1) noteikt preču apjomu, kam tiks piemēroti konkrēti muitas režīmi vai pirmsmuitošanas darbības, un, pamatojoties uz to, aprēķināt nepieciešamā galvojuma apmēru;

2) veikt visas (tehniskās, juridiskās un finanšu) darbības, kas saistītas ar preču pārvietošanu pāri muitas robežai;

3) noteikt kārtību, kādā veicami norēķini ar preču valdītāju vai viņa pilnvarotu personu;

4) savā vārdā pēc preču valdītāja vai viņa pilnvarotas personas pilnvarojuma un par viņa līdzekļiem noformēt preču apdrošināšanu;

5) izvēlēties preču uzglabāšanas un saglabāšanas veidus, ja līgumā nav noteikts citādi;

6) novietot preces pagaidu uzglabāšanā muitas iestādes norādītajās vietās;

7) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā rīkoties ar precēm, negaidot norādījumus no preču valdītāja vai viņa pilnvarotas personas, šādos gadījumos:

- a) ja tas ir nepieciešams preču stāvokļa dēļ,
- b) ja preču uzglabāšanas izdevumi ir nesamērīgi lieli salīdzinājumā ar preču vērtību,
- c) ja līgumā noteiktajā termiņā nav saņemti norādījumi no preču valdītāja vai viņa pilnvarotas personas.

(2) Tiesības rīkoties ar precēm muitas brokeris īsteno, ievērojot šādus nosacījumus:

- 1) par savu rīcību nekavējoties paziņo preču valdītājam vai viņa pilnvarotai personai;
- 2) iesniedz preču valdītājam vai viņa pilnvarotai personai attiecīgos dokumentus (muitas iestādes un citu kontroles dienestu apskates akti, ekspertīzes atzinums, komercakts), kas apstiprina tiesības rīkoties ar precēm, negaidot norādījumus no preču valdītāja vai viņa pilnvarotas personas;
- 3) pēc preču valdītāja vai viņa pilnvarotas personas pieprasījuma iesniedz tos maksājumus apliecinājošos dokumentus, kas radušies, rīkojoties ar precēm.

30.pants. Muitas brokera pienākumi

Muitas brokerim ir šādi pienākumi:

- 1) saskaņā ar noslēgto līgumu pārstāvēt preču valdītāja vai viņa pilnvarotas personas intereses visās ar preču pārvietošanu pāri muitas robežai saistītajās iestādēs;
- 2) sniegt preču valdītājam vai viņa pilnvarotai personai nepieciešamo informāciju, lai nodrošinātu līguma izpildi;
- 3) pārvietojot preces pāri muitas robežai, nodrošināt visu muitas režīmā paredzēto darbību izpildi;
- 4) *(izslēgts ar 19.05.2011. likumu);*
- 5) uzskaitīt, reģistrēt un uzglabāt muijamās preces. Pēc kontroles muitas iestādes pieprasījuma sniegt informāciju par darbībām ar muijamām precēm.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010. un 19.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2011.)

31.pants. Muitas brokera atbildība

(1) Ja muišanas speciālista kvalifikācijas sertifikātu ieguvusī persona noslēdz darba līgumu ar muitas brokeri — juridisko personu — un ir muitas brokera darbinieks, minētās personas tiesības, pienākumus un atbildību nosaka darba līgumā.

(2) Muitas brokeris ir atbildīgs par darbībām, kuras muišanas procesā veicis muitas brokeris vai viņa darbinieki (ja muitas brokeris ir juridiskā persona).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.05.2005. likumu, kas stājas spēkā 24.06.2005.)

32.pants. Muitas brokeru uzskaitē

Valsts ieņēmumu dienests veic muitas brokeru uzskaiti un nodrošina to saraksta regulāru publicēšanu Valsts ieņēmumu dienesta mājaslapā internetā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2010.)

VII nodaļa Beznodokļu tirdzniecības veikali

33.pants. Beznodokļu tirdzniecības veikala statuss

Beznodokļu tirdzniecības veikals ir D tipa muitas noliktava, kurā muitas kontrolē tiek realizētas preces personām, kuras:

1) izbrauc no Eiropas Savienības muitas teritorijas. Šādām precēm piemēro atbrīvojumu no muitas nodokļa un citiem normatīvajos aktos paredzētajiem nodokļiem;

2) iebrauc Eiropas Savienības dalībvalstī vai izbrauc no tās, neizbraucot no Eiropas Savienības muitas teritorijas, vai iebrauc Eiropas Savienības muitas teritorijā no ārvalstīm, neizbraucot no Eiropas Savienības muitas teritorijas. Šādām precēm nepiemēro atbrīvojumu no muitas nodokļa un citiem normatīvajos aktos paredzētajiem nodokļiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.05.2005. un 03.06.2010. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2010.)

34.pants. Beznodokļu tirdzniecības veikalu atrašanās vietas

(1) Beznodokļu tirdzniecības veikalus var izveidot tikai tajās lidostās un jūras ostās, kurās ir Ministru kabineta noteiktie Latvijas Republikas robežkontroles punkti.

(2) Beznodokļu tirdzniecības veikali var atrasties:

1) starptautiskās satiksmes lidostās tikai aiz muitas kontroles un drošības kontroles punktiem;

2) starptautiskās satiksmes jūras ostās tikai aiz muitas kontroles, robežkontroles un drošības kontroles punktiem.

(3) Beznodokļu tirdzniecības veikalu atvēršana saskaņojama ar attiecīgo Valsts robežsardzes struktūrvienību normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(05.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.07.2008.)

35.pants. Beznodokļu tirdzniecības veikala uzbūve

(1) Lai nodrošinātu beznodokļu tirdzniecības veikala darbību, beznodokļu tirdzniecības veikala turētājs iekārto šādas beznodokļu tirdzniecības veikala telpas:

1) tirdzniecības zāli (tirdzniecības zāles);

2) palīgtelpas;

3) noliktavas.

(2) Beznodokļu tirdzniecības veikala telpu iekārtojumam jābūt tādām, lai nebūtu iespējams preces saņemt vai izsniegt bez muitas kontroles, būtu nodrošināta preču neaizskaramība un minētajās telpās nevarētu iekļūt nepiederošas personas.

(3) Precēm, kurām beidzies realizācijas termiņš, saskaņā ar normatīvajiem aktiem piemēro citu muitas režīmu.

36.pants. Darbības ar precēm beznodokļu tirdzniecības veikalā

(1) Ievest preces beznodokļu tirdzniecības veikala noliktavā atļauts tikai muitas pārstāvja klātbūtnē.

(2) Darbības, kas saistītas ar preču glabāšanu, veic beznodokļu tirdzniecības veikala noliktavās, bet darbības, kas saistītas ar preču sagatavošanu pārdošanai,— beznodokļu tirdzniecības veikala noliktavās vai palīgtelpās. Minētās darbības veic muitas kontrolē.

37.pants. Tirdzniecība beznodokļu tirdzniecības veikalā

(1) Elektroniskā kases aparāta čekā, kas apliecina pirkumu, reģistrē no Latvijas Republikas izbraucošās fiziskās

personas izbraukšanas dokumenta numuru un tās lidostas vai jūras ostas nosaukumu, uz kuru persona dodas.

(2) Beznodokļu tirdzniecības veikalā par precēm maksā *euro*. Maksāt var arī ārvalstu valūtā, ja beznodokļu tirdzniecības veikalā tiek lietoti elektroniskie kases aparāti, kas nodrošina attiecīgās valūtas pārrēķinu *euro*.

(3) Preču pārdošana beznodokļu tirdzniecības veikala noliktavās un palīgtelpās ir aizliegta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.09.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

Pārejas noteikumi

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.05.2005. likumu, kas stājas spēkā 24.06.2005.)

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Muitas likums (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1997, 15.nr.; 1998, 12., 23.nr.; 1999, 19.nr.; 2001, 10.nr.; 2002, 12.nr.; 2003, 15., 24.nr.).

2. Personām, kuras ieguvušas muižošanas speciālista izglītību apliecinošu dokumentu līdz dienai, kad stājas spēkā grozījumi šā likuma 28.pantā attiecībā uz muižošanas speciālista izglītību apliecinoša dokumenta aizstāšanu ar muižošanas speciālista kvalifikācijas sertifikātu, muižošanas speciālista izglītību apliecinošais dokuments ir derīgs līdz tajā norādītā termiņa beigām, bet ne ilgāk kā līdz 2008.gada 1.jūlijam.

(26.10.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.11.2006.)

3. Ministru kabinets līdz 2008.gada 1.oktobrim izdod šā likuma 13.panta ceturtajā daļā paredzētos noteikumus.

(05.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.07.2008.)

4. Līdz jaunu Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2008.gada 1.oktobrim piemēro Ministru kabineta 2007.gada 19.jūnija noteikumus Nr.393 "Noteikumi par kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests nosaka muitas kontroles zonas, tajās atļautos komercdarbības veidus un izsniedz atļauju komercdarbības veikšanai muitas kontroles zonā, kā arī par informācijas zīmēm muitas kontroles zonu robežas apzīmēšanai", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(05.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.07.2008.)

5. Grozījumi šā likuma 4.panta piektajā daļā stājas spēkā 2008.gada 1.oktobrī.

(05.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.07.2008.)

6. Līdz šā likuma 12.² panta spēkā stāšanās dienai izsniegtās atļaujas par vietas izmantošanu komercdarbības veikšanai muitas kontroles punkta teritorijā (muitas kontroles zonā) un uz to pamata līdz šā likuma 12.² panta spēkā stāšanās dienai noslēgtie nomas līgumi ir spēkā līdz tajos norādītā termiņa beigām, izņemot šo pārejas noteikumu 7.punktā minētos gadījumus.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.07.2010.)

7. Šā likuma pārejas noteikumu 6.punktā minētās atļaujas Valsts ieņēmumu dienests anulē, ja:

1) komersants iesniedz iesniegumu par atļaujas anulēšanu;

2) komersants sniedzis nepatiesas ziņas atļaujas saņemšanai, grozījumu izdarīšanai atļaujā vai atļaujas derīguma termiņa pagarināšanai;

3) ir radusies objektīva nepieciešamība komercdarbības veikšanas vietā muitas kontroles punktā veikt muitas kontroli, robežkontroli, Pārtikas un veterinārā dienesta kontroli vai citu valsts institūciju kontroli un tāpēc komersantam vairs nav iespējams ierādīt komercdarbības veikšanai citu vietu, un nomas līgums tiek uzteikts;

4) komersants ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistra;

5) komersants ir likvidēts un izslēgts no komercreģistra;

6) komersantam ir nodokļu parāds un attiecīgo maksājumu termiņi normatīvajos aktos par nodokļiem un nodevām noteiktajā kārtībā nav pagarināti, un komersants nepilda parādsaistības ar valsts budžetu;

7) komersanta speciālā atļauja (licence) komercdarbības veikšanai ir anulēta vai beidzies tās derīguma termiņš;

8) komercsabiedrības dibinātāji vai dalībnieki (fiziskās personas) vai individuālais komersants pēc lēmuma pieņemšanas par atļaujas izsniegšanu ir krimināli sodīti par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu tautsaimniecībā, par noziegumu pret valsti, par valsts robežas nelikumīgu šķērsošanu, personas nelikumīgu pārvietošanu pāri valsts robežai vai tās nodrošināšanu ar iespēju nelikumīgi uzturēties Latvijas Republikā;

9) komersants vai komersanta darbinieki, kuri veic komercdarbību muitas kontroles punktā, pēdējo 12 mēnešu laikā ir atkārtoti sodīti par administratīvajiem pārkāpumiem tirdzniecības, pakalpojumu sniegšanas, finanšu, muitas jomā vai komercdarbībā;

10) komersants 30 dienu laikā pēc atļaujas stāšanās spēkā nav uzsācis komercdarbību muitas kontroles punktā;

11) vairs nepastāv komersanta atļaujas saņemšanai norādītie saimnieciskie nosacījumi turpmākai komercdarbībai muitas kontroles punktā;

12) komersants 10 darbdienu laikā nav sniedzis Valsts ieņēmumu dienestam ziņas par to, ka mainījušies atļaujas izsniegšanas kritēriji turpmākai atļaujā norādītās komercdarbības veikšanai muitas kontroles punktā.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.07.2010.)

Likums stājas spēkā 2004.gada 1.maijā.

Likums Saeimā pieņemts 2004.gada 18.martā.

Valsts prezidente V.Vīķe-Freiberga

Rīgā 2004.gada 6.aprīlī